

1 Aki Salmela

Aki Salmela (*Finlandja*)

Traduzzjoni ta' Simone Inguanez

Poeżija

- *Il-Kunstkammer*
- *Mix-xej'*
- *Għażiża Poeżija*

Proża Poetika

- *Fluta / Ritratt tal-Flajja Fluta*
- *Sigarett*
- *Limbu*

2 Aki Salmela

IL-KUNSTKAMMER¹

Hażin ma kienx
imma jfaqqa' żarbun griż,
ma' kalzetti bojod silġ.
Waqqafni 'kk smajtha din.
leqaf teftef f'xi mandolina
hu u jgħodd flusu.
X'jiġifieri jkollok stil? Hekk jew le?
Dan mhux xogħol skular.
Dan bla xema'.
U issa għal xi ħaġa differenti.
Tħammigx! It-tipjip joqtol.
Titmax l-iljun.
Tgħidx le iktar minn darbtejn.
Għaxar iljunfanti żgħar
għaddew 'l isfel. Xemxi,
riħ mill-grigal jilħaq qawwa ta' riefnu.
Il-lejla t-tajba. Dallejl
tnewwaħx. Inbegħlek
sintassi farka użata?
Mitluq, bdejt togħnos.
'kk għandek ftit żewġ liri
id-dieħla nżerżaqhomlok.
Tixtri karożza użata mingħand da'?
Il-ħajja ħolma.

¹ Mużew tal-kurżitajiet f' San Pietruburgu

3 Aki Salmela

B'liem' patata?
Hawn qed jidlam sew,
daq̄t ma tarax iktar x'inti tgħid.
fatta la żorba.
Il-kalzetti fuq ir-redijejter.
Gedwid, għajjat.
Fuq il-gandilabru, xemgħat
jinħallu. L-aᅅgli
weħlu f'nofshom.
Niskużaw ruħna għall-qtugħ.
Għandek tliet messaąġi ġodda.
Jien Tarżan, int Jane?
Toħroġ miegħi xi darba
I-ġimgħa d-dieħla? Tassew?
F'dis-sentenza, nammetti,
influwenzat minn Charles Bernstein.
Plaġjariżmu sfrenat! Bil-barka kollha.
Grazzi talli ġejt! Erga' ejja.
Forsi għad issuq xi Austin.
Fobż u ċrieki.
Xewqat sbieħ 'il kulħadd.
M'hemmx xi wieħed akbar?
Mhux letteralment kont qed ngħid!
Xi trid tgħid?
Mirtill, frawli.

4 Aki Salmela

Just say "Bud".

SPAZJU KUMMERĊJALI GHALL-KIRI

Dak il-moral kollu.

(2004)

5 Aki Salmela

Mix-xej'

Il-mewt, kitbet.

Buffu jizzagħbel tul il-palk
ġelġil iġelġel ma' subaj saqajh.

L-ilħna tbaxxew qajl qajl sa m'għerqu.

Mid-dlam lebbet žiemel abjad
tfajla toqmos fuq dahru.
Kellmitu f'widnejh, u dar

faħma minn spettru sħiħ ta' lwien, u għab
u t-tfajla telaqha riekba x-xej'
iddur iddur mal-wesgħa, ħalqa mċarrat.

U tiġi leħħa, u għal waqt dija
bħal pjaċir ġewwien amin.

(2004)

6 Aki Salmela

Għażiża Poeżija

Għażiż poeta, ma nixtieqx nirrepeti
dak l'int tirrepeti, dak li tirrepeti; għażiż,
għajjatt jien,
għajjatt int, aħna
għajjatna lkoll:

missiernaliintifissmewwiet
jitqaddesisem
ir-repetizzjoni, u

darba waħda ġara li

Gidem xofftu, u gidem ilsienu
u għajjat il-paradigma għażiża:

fiat lux

bħal, iva, mela darba

Għażiża poeżija mżejna referenzi,
dan hu l-mod li nuri l-jien tiegħi nnifsi,
lir-ritmu tat-tlebbit bla nifs
clipclopclipclopclipclopclipclop
snipssnapssnips, sniper
tinker, tailor
soldier, sailor

7 Aki Salmela

poeta liriku
kisser il-lira li kellu

*omnia interit
nihil mutatur*

Għażiż pessimist,

jekk tkun ħiereg, tiegħdu ż-żibel? Għażiż,
o indirizzat sorpriż, tiġodha
s-sentenza lejn it-tmiem inevitabbli tagħha.

Għażiża lejla nojjuża, eterna:

arja

tistrieñ mal-qċaċet tal-muntanji.”

(2005)

Ħuta [Ritratt tal-ĥajja ĥuta]

Ħafna tajba din il-ĥuta, imma ma tiġbdekx. Tagħti lemĥa 'l ĥajja – mitluqa fuq il-mejda kiesĥa, fil-kċina. Gĥerja ĥuta, gĥerja min-natura ta' ĥuta. Gĥadhom jarmu d-dawl tal-mewġ safi, ĥbub gĥajnejha – il-ġenna fonda kkonvertita, li taf tgĥaddi minn fuq rasna bĥal misteru.

'Kk tagĥfas widintek kemm tiflaĥ, taf tisma' l-mewġ ipespes minn taĥt qxurha goff, u taf kwaġi taqra l-messaġġ kwiet li qandlet magĥha mill-qiegĥ. *L-ilmijiet fondi kollha skuri*, forsi tpespes, li kellha sehem minn dil-lingwa. Gĥax m'gĥandhiex, tikkuntenta bi tnehida. U kemm jitniehed bil-mod il-mewġ mill-qxur tal-ĥut stendut, bĥas-sliem tassew li l-ĥajja stess ma tifhem qatt sew f'kulmin gĥandu biċċa minnha. U kemm ipespes bil-mod il-mewġ mill-qxur tal-ĥut stendut bĥal ninfa tpespes 'l-gĥaxwa li'qas biss nistĥajlu naqbdu tarfha, ma jseĥĥilna. U kemm ipespes bil-mod il-mewġ fil-qxur tal-ĥut stendut, bĥal ĥalel li jġibu u jieĥdu lura dan il-ĥsieb, u kulmin jimmansah l-istess ĥsieb.

X'iktar kien ipespes dan il-mewġ mill-qxur stendut ta' dil-ĥuta, li ma kienitx tistenniek fuq platt, ġej bla sabar ma' dil-mejda lesta, tifli 'l-mewġ imġewwaĥ jitqalleb miġbud lejn il-qamar?

(2005)

Sigarett

Sabiñ f'qiegħ moħħi nsib insett ħelu għadu fosdqa li ma ntebaħx bil-ġens tiegħu. Sabiñ f'inħawet ħsibijiet nsib kometa ċkejna bi traċċi t'ilha u ġonna. Minn daqqiet, il-ġmiel jistrieħ f'qiegħ kartiera vojta - bħall-aħħar tifkira ta' l-għajbien. Tifliħ waqt, u tintebah xi jfisser minnufih, u twarrab il-kartiera. Jibqa' biss il-waqt innifsu, li jaqbiżlek. Daqt anki 'l waqt jitolbok tagħti kasu. Issa waqtu – u sadattant anki waqtu għadda.

Dik il-ħajja, għalija. M'hemmx xi tgħid, taf tmerini. Kemm nixtieq nisimgħek, meta l-lejl itektikli mal-ħġieg bħal għasfur skur li twebbel jidħol f'kamarti. Nagħrfu u naf għax ġie. U ma niftaħx. Niftaħ, minflok dan l-ilsien bħal pakkett sigaretti skur antik. Ma noffrilekx mhux sew, mela noffri dan għalik.

(2005)

Limbu

Smajt ħoss tqil ta' tir, imma xejn ma ġara. Dawwart il-kanna tal-pistola 'l hinn minn sidri u flejtha. Ħarset lura lejja bħalkieku mingħajr ħjiel x'kien dal-plejtu. Forsi kienet ħierġa dritt mill-fabbrika, il-lema safja ta' fjamantezza. Ħassejt sidri. Kien niedi u jwaħħal. Sibt it-toqba li għamlet il-balla ħdejn biżilti. L-għadam miksuri ċeda minnufih. Għamiltha.

Smajt ħoss tqil ta' tir, imma xejn ma ġara. Dawwart il-kanna tal-pistola bil-mod lejn l-art u ħarist madwari. Il-kamra ħarset lura lejja bħalkieku mingħajr ħjiel x'kien dal-plejtu. Kollox nadif u f'postu, bħalkieku tnaddfet qabel vjaġġ. Deffist seba' mit-taqba tal-kanna u għawwart min-naħa għall-oħra. Ġewwa kien fietel, artab u kwiet. Kemm jiġru f'daqqa l-affarijiet, għedt.

Smajt ħoss tqil ta' tir, imma xejn ma ġara. Tfajt il-pistola fuq il-mejda u ħarist fil-mera. Ħarset lura lejja bħalkieku mingħajr ħjiel x'kien dal-plejtu. Raġel żagħżuġ u solenni, it-tip li Ċesri kellu bir-raġun biża' minnu. Il-bandiera tal-Ġapan kienet qisha, il-qmis bajda karti bid-dabra ħamra tikber ftit ftit. Għax tgħid, imma, kif ma ħassejt xejn?

Smajt ħoss tqil ta' tir, imma xejn ma ġara. Mort sat-tieqa u flejt il-belt xitwija. Ħarset lura lejja bħalkieku mingħajr ħjiel x'kien dal-plejtu. Kollox griż friżat, sad-dawl li nifed mis-sħab.

11 Aki Salmela

Għafast wiċċi mal-ħġieġ, u ħadt nifs qawwi. Lanqas dabra.
Kemmm jiġru f'daqqa l-affarijiet, għedt.

Smajt ħoss tqil ta' tir, imma xejn ma ġara. Tfajt ġakketta fuq
spallejha u ngħaqadt mal-folla barra t-triq. Ħarset lura lejja
bħalkieku mingħajr ħjiel x'kien dal-plejtu. Uċuħ grizi
mgħaġġla. Sat-tbissima li nifdet mill-monotonija kienet
semikonxja. Imxejt żewġ passi fuq il-bankina. Għax tgħid, kif
ħadt ma ta kas? Nikkonsla.

(2005)